Udvidet møde i Grønt Råd

MORSØ KOMMUNE

Dato: 28-02-2011
Sagsnr.: 773-2007-7383

Ref. af møde i udvidet Grønt Råd om kommunens høringssvar

Navn: Kaj Hyldig
Direkte tlf.nr.: 9970 7076
E-mail: kaj.hyldig@mail.dk

1. Velkomst
Viggo Vangsgaard bød velkommen til til det udvidede møde i Grønt Råd og alle deltagerne præsenterede sig med navn og tilhørsforhold.

2. Introduktion og overblik
Arne Kirk fortalte om hele processen og gav en indføring i Vand- og naturplanernes indhold, herunder udskydelse af tiltag til 2. planperiode.

3. Vandløb og søer
Ændret vedligeholdelse:
Michael E. Dichenson indledte med at fortælle om reduceret vedligeholdelse af vandløb og de udfordringer det giver. Tidligere er der givet tilskud til opretning af vandløb og afvanding. Nu handler det om at føre vandløbene tilbage til det uregulerede, hvilket f.eks. kan føre til nedskridning af brinker og naturlig flytning af vandløb og at staten ikke regner med det, selv om man tilkendegiver at landmanden får fuld kompensation.

Landbo Limfjord gjorde opmærksom på, at forholdet kan betyde ekstra udvaskning af fosfor, hvis ikke man er opmærskom herpå og foreslog at gøre statewn opmærksom på forholdene og foreslog at indsatsen først og fremmest skal foretages på vandløb i områder udtaget af landbrugsmæssig drift.

Michael gjorde opmærksom på det samme forhold for ”digevandløb”, hvor diget ligeledes vil skride ned eks. Dueholm bæk, hvor marker også ligger under vandspejlniveau.

Arne fortalte, at kvælstofindhold er ubetydende for vandløb og at indsatsen og at indsatsen sker i forhold til Limfjorden. Sportsfiskerne var uenig i, at kvælstof ikke betyder noget for vandløb, og fremførte eksempler på rig plantevækst i vandløb.

Her er DMU´s angivelse af, at kvælstof er ubetydende for vandløb
http://www.dmu.dk/vand/vandloeb/kvaelstof/

Under mineralisering af planter og dyr dannes uorganisk kvælstof NH4+ (amonium) som planter kan optage, ligesom den videre nitrificering over NO2- (nitrit) til NO3- (nitrat) kan ske i vandløbet og giver anledning til plantevækst.

http://www.denstoredanske.dk/Natur_og_milj%C3%B8/%C3%98kologi/kv%C3%A6lstofkredsl%C3%B8b

Sanering af rørudløb:
Michael oplyste, at staten har påpeget at rørlagte udledning til fjorden skal fjernes, således at der kan etableres naturlige udløb. Forholdet betyder typisk en tilbagestuvning af fjorden og dannelse af stradenge. Staten angiver ligeledes her, at der kun gives tilkud til borttagning af rør og ikke tilskud til følgevirkningerne, når man ser i Virkemiddelkataloget.

Landbo Limfjord redegjorde for, at kommunen i sit høringssvar kunne medtage, at der skal være mulighed for at søge på t værs af "kasserne", således at projekter kunne helhedstænkes og angav at det f.eks. vil være nødvendigt at ssikre at der er tilstrækkelige arealer tilrådighed, således at den enkelte landmands arealer kunne sikres.

Kommunen tager ovennænte forhold med i sit høringsbrev.

Sportsfiskerne spurgte til de to dambrug på Mors. Rakkeby dambruget er ombygget, så den indtager meget lidt overfladevand og spæringerne er fjernet, så der er fri passage i vandløbet. Rakkerby har foretaget indsats.

Markmølle skal fortage indsats som angivet i Virkemiddelkataloget s afsnit 5.1, side 43 for at sikre målopfyldelse inden udgangen af 2015.

4. Spildevand
Cartsen L. Lauridsen fortalte, at kommunen er i gang med en centralisering af renseanlæggene, idet Flade renseanlæg er nedlagt og Sejerslev renseanlæg er planlagt nedlagt og oplyste om, at der arbejdes med en fortsat centralisering, idet der er ledig kapacitet på Østerstrand renseanlæg.

Vandplanen fastlægger, at kommunen skal gøre en indsats i forhold til alle udledninger fra fællessystemer til vandløb.

Der skal trækkes nye ledninger til Nykøbing i den forbindelse. Cartsen oplyste, at der vil være områder som vil få påbud om ekstraordinær rensning på ejendommen, men at der vil være ejendomme langs de ny ledninger, som først får påbud, når der beliggenheden er fastlagt. Som det ser ud nu, vil der komme en forsinkelse på nogle udledninger. Et forhold som kommunen skal forholde sig til i en revideret spildevandsplan, der bliver afhængig af fremførelsen af med helhedssyn og have forhandlet forholdet på plads med staten.

Carsten redegjorde for, at kommunen i en årrække har meddelt påbud til enkeltejendomme om forbedret spildevandsrensning, og at vi var kommet langt og forklarede, hvilke områder, der har fået påbud, og hvilke, der fortsat mangler.

Landbo Limfjord spurgte om, der tages højde for klimaforandringer med mere nedbør ved dimensionering og svarede, at kommunen lægger en sikkerhedsfaktor ind for at sikre, at ledningen kan tage vandet. Klimaforandringer er ikke medtaget i Vandplanens 1. planperiode, hvilket kommunen gør opmærksom på i sit høringssvar. Forholdet kan også få indflydelse på dannelse af strandenge og og opstuvning af vandløb.

Sportfiskerne gjorde opmærksom på, at kommunen for få år siden havde mnedlagt en overløbsledning ved Votborg å ved pumpestationen og spurgte til indsatsen for overløb fra fælledningerne og indsatsen her.

Carsten vidste ikke konkret, hvad der var sket, men mente ikke den var med i spildevandsplanen. Efterfølgende har vi talt om forholdet, og vi vil gerne sportsfiskerne tegner ledning og udledningsted ind på et kor og sender kortet til Carsten, så vi kan sammenligne med de oplysninger vi har. Vi har to pumpestationer i området.

5. Landbruget

Anja Sørensen startede op med at fortælle at nitrat-kortene for miljøgodkendelser skal erstattes af Vand- og naturplanerne og nævnte, at husdyrtrykket skal være stagnerende og der er problemer i vores området, hvor der er en stigning. Hvis ikke husdyrtrykket er stagnerende skal kommunen afslå at give en miljøgodkendelse til en udvidelser af dyrehold, med mindre der vælges tiltag der modvirker effekten af stigningen i husdyrtrykket. Forudsætningen for nitratkortet var, at husdyrtrykket ikke var stigende.

Hun nævnte forholdet, at indsatsen på yderligere 10.000 t kvælstof i Danmark og 3770 t. for Limfjorden var udskudt til næste planperiode og at dette forhold gør situationen endnu værre.

Staten bliver nødt til at forholde sig til forholdet i forbindelse med miljøgodkendelser.

Anja var af den holdning, at der derfor må komme yderligere krav til den enkelte landmand.

Landbo Limfjord gjorde opmærksom på muligheden at flydende kvælstof fra Morsø Bioenergi kan køres til et opland med mindre husdyrtryk. Det er for mange landmænd fortsat muligt med en bedre adfærd på markdrift. Det er på marknivveau, der er noget at hente, bl.a ved reduceret jordbehandling. Nogle har muligheden og andre ikke. Bræmmer med reduceret jordbehandling, indsats for at undgå vandløbsskrænter styrter sammen, udyrkede arealer og vandløb med reduceret vedligeholdelse hos den enkelte landmand.

Rapport udført af Charlotte Nørgaard viser, at 60% af landbrugsarealerne i Danmark er drænede og etablering af miniområder vil kunne reducere kvælstofudledningen med 5-20.000 t. Opfordrer til, at kommunen tager virkemidlet med i sit høringssvar med anmodning om yderligere undersøgelser.

Angiver endvidere, at der kan medtages filtre fra dræn til fosforfjernelse. Kommunen kan efterfølgende bemærke, at man i ide-fasen gjorde staten opmærksom på dette forhold og bemærkede, at der tidligere blev anvendt dræn med filtre og at det tidligere krævede en autorisation at nedlægge dræn og anbefalede staten at indføre en autorisation eller norm for dræning.

6. Grundvand

Markindvindingstilladelser og tiltag er udskudt til 2 planperiode, idet man er usikker på den viden, der var genereret i forhold til påvirkninger på vandløb. Der skal genereres ny viden med værktøj. Der kan dog fortsat søges herom og tilladelse kan meddeles med baggrund i en konkret vurdering ud fra den bedste viden og efter forsigtighedsprincippet .

I forhold til Indsatsplanlægning er der forsat tvivl om erstatning til landbruget, når det er en indsats ud over de generelle krav. Kortlægning for vandindvinding på Mors er udført og kortlægningen er en forudsætning for den kommende Indsatsplanlægning. Der er udført én indsatsplan på Mors, og det er i Sejerslev.

7. Naturplaner

Der er krav om, at der skal foretages afgræsning af naturarealer frivilligt og ved tilskud.
Der stilles spørgsmål ved om kompensationen er tilstrækkelig. At dyrke natur skal være rentabelt.

Danmarks Naturfredningsforening oplyste om muligheden for at danne kogræsningsselskaber, som et af virkemidlerne og stillede materiale til rådighed.
Virkeligheden er, at det koster og der er for få penge.

Private skal søge, idet lodsejere ikke har mulighed herfor. Der er muligheder for lokalområdet.

8. Afslutning

Poul Roesen gjorde afslutningsvis opmærksom på, at Vand- og naturplanerne bærer præg af mangel på helhedstænkning. Der er fortsat fejl og mangler.

Landbo Limfjord gjorde opmærksom på, at der vil være tidsforskydninger fra indsats til måling af effekt. Der er behov for mere sikre beregninger og flere fakta.

Viggo Vangsgaard fortalte, at alle deltagere vil få sendt referat af mødet og ligeledes kommunens høringssvar. Viggo tilkendegav, at kommunen var interesseret i at modtage kopi af høringssvar. Kan sendes til Kaj Hyldig.

Tak for i dag.

Ref,: Kaj Hyldig